

OPUŠTĚNÁ A TOULAVÁ ZVÍŘATA

OPUŠTĚNÝM ZVÍŘETEM je zvíře původně v lidské péči, které není pod přímou kontrolou nebo dohledem fyzické osoby nebo chovatele, a ze zjištěných skutečností vyplývá, že ho jeho chovatel opustil s úmyslem se jej zbavit nebo je vyhnal.

Příkladem mohou být zvířata uvázaná na nějakém místě dlouhou dobu či na opuštěném místě, zvířata pohybující se řadu dní bez svého chovatele a hladovějící. Je tedy zřejmé, že se nejedná o zvíře, které jen dočasně uteklo svému chovateli.

Nikdo nesmí zvíře opustit s úmyslem se ho zbavit nebo je vyhnat. Kdo poruší tuto povinnost, dopustí se přestupku nebo jiného správního deliktu dle zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, v platném znění, a bude mu uložena pokuta.

Opuštěné zvíře si nálezce nemůže ponechat. Podle našeho právního řádu je zvíře věc a proto se na něj vztahuje ustanovení § 135 zákona č. 60/1964 Sb., občanského zákoníku, v platném znění. Kdo najde opuštěnou věc, je povinen odevzdat ji příslušnému státnímu orgánu. Nepřihlásí-li se o ni vlastník do jednoho roku od odevzdání, připadá věc do vlastnictví státu. **Opuštěné zvíře je tedy nutné odevzdat na obecním úřadě nebo je předat do obecního útulku.** Obecní úřad má povinnost se o zvíře postarat po dobu jednoho roku. Utrácení opuštěných zvířat po určité době, např. po uplynutí karantény, zákon nedovoluje, nejde-li o zákonem stanovený důvod k usmrcení. Po uplynutí jednoho roku se opuštěné zvíře stává majetkem státu, který péči zajišťuje prostřednictvím [Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových](#).

Kdo si ponechá nalezené zvíře, vystavuje se možnosti postihu podle zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, v platném znění, nebo podle zákona č. 140/1961 Sb., trestní zákon, v platném znění:

Kdo si přisvojí cizí věc nálezem nebo jinak bez přivolení oprávněné osoby, bude postižen za přestupek proti majetku dle § 50 zákona o přestupcích. Kdo si ponechá opuštěné zvíře, jehož hodnota je vyšší než 5000 Kč, může se dopustit trestného činu zatajení věci podle § 254 trestního zákona. Potrestán bude ten, kdo si přisvojí cizí věc nikoli nepatrné hodnoty, která se dostala do jeho moci nálezem.

TOULAVÝM ZVÍŘETEM je zvíře v lidské péči, které není pod trvalou kontrolou nebo dohledem fyzické osoby nebo chovatele a které se pohybuje volně mimo své ustájení, výběhové prostory nebo mimo domácnost svého chovatele.

Jedná se především o zvířata, která jejich chovatel nezabezpečil proti úniku např. může jít o volně pobíhající psy. Jde tedy o situaci, kdy chovatel nehodlá zvíře opustit či se jej zbavit, ale zvíře jen dočasně uteklo svému chovateli. Významná v této souvislosti je evidence zvířat, která umožní návrat toulavého zvířete k jeho chovateli, aniž by zvíře muselo skončit v útulku jako zvíře opuštěné.

Kdo neučiní opatření proti úniku zvířat, poruší zákon na ochranu zvířat proti týrání. Podle ustanovení § 13 tohoto zákona je každý povinen zabezpečit zvířeti v zájmovém chovu přiměřené podmínky pro zachování jeho fyziologických funkcí a zajištění jeho biologických potřeb tak, aby nedocházelo k bolesti, utrpení nebo poškození zdraví zvířete, a učinit opatření proti úniku zvířat (viz [stanovisko ÚKOZ](#) k porušování povinnosti učinit opatření proti úniku zvířat).

Zabránit úniku zvířat je důležité mimo jiné pro bezpečnost zvířete (např. možnost sražení autem apod.). **Toulavé zvíře může být usmrceno podle zákona č. 449/2001 Sb., o myslivosti, v platném znění.** Myslivecká stráž a myslivecký hospodář jsou oprávněni usmrcovat v honitbě toulavé psy, kteří mimo vliv svého

vedoucího ve vzdálenosti větší než 200 m od nejbližší nemovitosti sloužící k bydlení pronásledují zvěř; pokud je tato nemovitost umístěna na oploceném pozemku, počítá se vzdálenost od jeho oplocení. Toto oprávnění se nevztahuje na psy ovčáckých a loveckých plemen, na psy slepecké, zdravotnické, záchranářské a služební. Myslivecká stráž a myslivecký hospodář jsou rovněž oprávněni usmrcovat kočky potulující se v honitbě ve vzdálenosti větší než 200 m od nejbližší nemovitosti sloužící k bydlení; pokud je tato nemovitost umístěna na oploceném pozemku, počítá se vzdálenost od jeho oplocení. Myslivecká stráž a myslivecký hospodář jsou též oprávněni usmrcovat další zvířata škodlivá myslivosti, zdivočelá domácí zvířata a volně se pohybující zvířata z farmových chovů zvěře.

Naopak není možné, aby např. obec ve své obecně závazné vyhlášce či jinak stanovila, že toulavá zvířata budou usmrcena. Usmrcení zvířete je možné jen tehdy, je-li dán některý z důvodů k usmrcení dle § 5 zákona na ochranu zvířat proti týrání.

ZRANĚNÁ ZVÍŘATA

Poradit v případě nálezu **zraněného zvířete** by měly příslušné orgány veterinární správy, odbory životního prostředí krajských úřadů a pověřených obcí, Český svaz ochránců přírody a orgány Policie ČR a obecní či městské policie.

V případě nálezu **zraněného volně žijícího zvířete** je třeba se obrátit na [stanici pro handicapované živočichy nebo kontaktovat některou zoologickou zahradu](#). Není vhodné se s nalezenými volně žijícími zvířaty obracet na útulky určené pro psy a kočky, neboť nejsou vybaveny k péči o tato zvířata. Taková zvířata si nelze ponechat. Tyto otázky jsou upraveny zákonem o myslivosti, zákonem č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění, a vyhláškou č. 395/1992 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění.

NA KTERÝ ORGÁN SE OBRÁTIT, VÍME-LI O TÝRANÉM ZVÍŘETI

1. Příslušné orgány veterinární správy - tedy Krajské veterinární správy a jejich inspektoráty - vykonávají dozor nad dodržováním povinností v oblasti ochrany zvířat. Zjistí-li, že dochází k týrání zvířat, informují obec nebo policii, aby mohlo být zahájeno řízení. Příslušní odborní pracovníci veterinární správy nejlépe posoudí, zda skutečně dochází k týrání zvířete, proto je vhodné obrátit se především na ně. Upozornit příslušné orgány veterinární správy je vhodné také proto, že na návrh příslušného orgánu veterinární správy může obec správním rozhodnutím nařídit odebrání týraného zvířete, vyžaduje-li to jeho zdravotní stav.

2. Obecní úřad obce s rozšířenou působností projednávají přestupky a správní delikty na úseku ochrany zvířat a ukládají pokuty chovatelům dle zákona na ochranu zvířat proti týrání.

3. Orgány Policie ČR - tyto orgány se zabývají případy, kdy je podezření, že došlo k trestnému činu týrání zvířat podle ustanovení § 203 zákona č. 140/1961 Sb., trestní zákon, v platném znění.

[JUDr. Jana Spurná](#)

Pozn.: Převzato ze stránek MZE